

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMASI BENZERLİK YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ

MADDE 1: Bu Uygulama Esasları'nın amacı; Sakarya Üniversitesi Enstitülerine bağlı Anabilim/Anasanat Dalı programlarında yürütülen tüm tezli lisansüstü programlarda hazırlanan tezlerin yazımında uyulması gereken kuralları tez savunma sınavı öncesinde jüri üyelerine dağıtılması ve başarılı bulunan tezlerin mezuniyet aşamasında Enstitü'ye teslim edilen dijital/elektronik nüshalarının içerisinde yer alması gereken “**Tez Çalışması Benzerlik Yazılım Programı Raporu**”nun alınması ve kullanılmasına ilişkin esasları düzenlemektir.

KAPSAM

MADDE 2: Bu Uygulama Esasları; Sakarya Üniversitesi Enstitülerine bağlı Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Programlarında yürütülen tüm tezli lisansüstü programlara ilişkin hükümleri kapsar.

DAYANAK

MADDE 3: Bu Uygulama Esasları;

- (1) **4/11/1981 tarihli** ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14 üncü maddesine,
- (2) **25/12/2014 tarihli** YÖK Genel Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmış olan “Lisansüstü Programların Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkeler”e,
- (3) **20/04/2016 tarihli** ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği”ne,
- (4) **27/12/2020 tarihli** 31347 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Sakarya Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği”ne
- (5) **29/08/2012 tarihli** YÖK Genel Kurulu'nun toplantısında görüşülerek karara bağlanmış olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”ne dayanılarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

MADDE 4: (1) Bu Yönerge'de geçen,

- a) **Anabilim/Anasanat Dalı:** 03/03/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş

Yönetmeliğinin 5. maddesinde Enstitüler için tanımlanan ve enstitüde eğitim programı bulunan anabilim dalını,

- b) **Benzerlik:** Atıf gösterilmek suretiyle birebir örtüşme veya yazının özgünlükten ve orijinallikten uzak olması durumunu,
- c) **Danışman:** Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
- d) **Enstitü:** Sakarya Üniversitesi Enstitülerini
- e) **Enstitü Yönetim Kurulu:** Sakarya Üniversitesi bünyesindeki Enstitü yönetim kurullarını,
- f) **İntihal:** Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- g) **Senato:** Sakarya Üniversitesi Senatosunu,
- h) **Tez Çalışması:** Tezli yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,
- i) **Üniversite:** Sakarya Üniversitesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

BENZERLİK TESPİT PROGRAMINA ERİŞİM, RAPORUN DÜZENLENMESİ VE KULLANILMASI

Benzerlik Tespit Programına Erişim

MADDE 5: Benzerlik Yazılım Programı Raporu, Sakarya Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından sadece Enstitülerin kullanımına sunulan ve Enstitü tarafından tercih edilen benzerlik tespit programı üzerinden enstitüde yetkili görevli tarafından alınır.

Benzerlik Raporunun Düzenlenmesi Süreci

MADDE 6: Benzerlik Yazılım Programı Raporu tez danışmanı tarafından enstitülerin kurumsal mail adreslerine tezin kılavuza uygun biçimde hazırlanmış son halinin tamamı (ekler hariç) tek bir dosya (Word hali) olarak Danışman öğretim üyesinin mail atması üzerine, Enstitüde görevli kişi tarafından benzerlik/intihal tespit programına yüklenmesi ile alınır. Benzerlik raporu en geç beş iş günü içerisinde danışman öğretim üyesine iletilir. Danışman öğretim üyesi ve öğrencinin Enstitü ile yazışmalarda, üniversite tarafından kendilerine tahsis edilen edu.tr uzantılı e-posta hesabını kullanması zorunludur. Ek olarak gönderilen tez başlığının Öğrenci Bilgi Sistemi'nde (SABİS) yer alan başlıkla aynı olması gerekir.

Tez Çalışmasının Benzerlik Açısından Değerlendirilmesi

MADDE 7: Benzerlik tespit programına yüklenen dosyanın raporlanmasında, ilgili programdaki filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekilde ayarlanır:

- Bibliyografyayı çıkart (işaretlenecek)
- Alıntı yapılan metni çıkart (işaretlenmeyecek)
- Atıfta bulunulan metni çıkart (işaretlenmeyecek)
- Küçük eşleşmeleri çıkart (işaretlenecek-eşleşme çıkartma eşiği: 6)

(1) Benzerlik oranı bu filtreleme seçenekleri altında her halükarda %20'yi geçemez. Tezlerde benzerlik oranının “*Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Yönergesi*”nde belirtilen oranların altında olması, tek başına tezde intihal olmadığı anlamına gelmez. Benzerlik oranı bu oranların altında olsa bile, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve ilgili Enstitünün Tez Yazım Kılavuzundaki gerekli atıf ve alıntı usullerine uyulması gerekmektedir. Bu kurallara uyulmaması halinde bundan doğacak sorumluluk öğrenci ve danışmanına aittir.

(2) Benzerlik oranının %20'in altında çıkması halinde ilgili öğrencinin tez savunma sınavı işlemleri yapılır. Ancak bu oranın üzerinde çıkması halinde %20'nin altına indirilinceye kadar savunma sınavı işlemlerine başlanmaz. Ancak “Anlamsız Benzerlik” olarak nitelenen kanun maddeleri, şiir mısraları, ayet ve hadis gibi metinlerle eşleşmenin yüksek olması durumunda ilgili danışman öğretim üyesinin benzerlik raporuna istinaden durumu detaylı açıklayan bir dilekçe yazması gerekmektedir. Danışman dilekçeyi yazarken hangi metinlerin tezde benzerlik oranını yükselttiğini, akademik açıdan bu benzerliklerin neden intihal olmadığını akademik etik ilkelerini ve akademik etik ihlallerini göz önünde bulundurmalıdır. Bahsedilen ilke ve ihlallere mugayir durumda doğacak sorumluluk öğrenci ve danışman öğretim üyesine aittir.

(3) Tez savunma sınavında jüri tarafından düzeltme verilen öğrencinin tezi ikinci savunma sınavına girmeden önce danışman öğretim üyesi tarafından Madde 6'da belirtilen esaslara uygun şekilde tekrar benzerlik raporu alınmak üzere enstitülerin kurumsal mail adreslerine gönderilir.

DİĞER HÜKÜMLER **Geçerlilik Tarihi ve Yürütme**

Yürürlülük

MADDE 8: Bu yönerge Üniversite Senatosunda kabul edildiği tarih itibariyle yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9: Bu yönergeyi Sakarya Üniversitesi Enstitü Müdürleri yürütür.